

FRAMTIDENS SKOGSBRUK

Seminarierapport

Skogsbruk är något som engagerar och berör. Göteborgs Universitet och Biosfär-område Vänerskärgården med Kinnekulle bjöd in till en diskussionskväll den 6 december 2011 med intressanta föredragningar om vårt förhållande till skogen. Inbjudan hörsammades av drygt 90 personer.

Seminarierapportering

Skogen är en viktig resurs i Sverige, både ekonomiskt och som källa för rekreation. Därför är skogsbruket under ständig debatt. Hur gör vi för att skogen ska kunna producera råvaror och energi, utan att ekosystemen far illa på lång sikt? Går vi mot en ny tid där skogen kan brukas på många fler sätt än vad vi är vana att se?

Program:

- Inledning *Lars Bergström, Göteborgs Universitet och Johanna MacTaggart, Biosfär*
- Skogshistoria och skogen som resurs *Joakim Lilja, Göteborgs Universitet*
- Beskrivning av dagens skogsbruk *Anders Wiborg och Håkan Kollander, Skogsstyrelsen*
- Den svenska modellen – ekologiskt hållbar och miljövänlig... eller? *Sebastian Kirppu, Naturvårdare som fick WWF:s pris som "årets miljöhjälte"*
- Skogsbruksmetoder för framtiden – två exempel *Vikki Bengtsson, Pronatura och Martin Jentzen, Silvaskog*
- Panelsamtal Moderator: *Linda Lindblad, Hantverkslaboratoriet*

Joakim Lilja, lärare på Universitet, inledde med en kort genomgång av hur vi historiskt förhållit oss till skogen och dess resurser. I äldre tid var skogen en utmark som användes mest som betesmark och för självhushållsbehov, från 16-1700 talet började virke bli en produkt, något som tog ordentlig fart i och med 1900-talets industrialisering. Framtidens skog kanske i högre grad kommer att präglas av bredare användningsområden såsom grund för rekreation, utveckling av biobränslen etc.

Anders Wiborg från Skogsstyrelsen talade om hur statens skogspolitik utformats och hur Skogsvårdslagen beaktar både önskemålen om naturvårdshänsyn och höga rekreativvärden liksom typ av virkesproduktion. ”Det är viktigt att hänsyn tas vid alla skogsbruksåtgärder” menar Anders. ”Skogen svarar för betydande exportvärden och bidrar därmed avsevärt till landets välstånd.”

Årets Miljöhjälte **Sebastian Kirppu** menar att biologisk mångfald och skogens artrikedom försvinner i snabb takt beroende på att skogen inte får leva på ett naturligt sätt, utan omformats till ”skogsodlingar och timmerfält”. Sebastian visade exempel från Dalarna på hur mycket naturskog som slutavverkats och ersatts med skogsodlingar. ”Vi skulle behöva skydda ca 20% av skogsmarken men har i själva verket endast skyddat 5% och då nästan uteslutande fjällnära skog. Många upprörs över avverkningen av regnskogen men ser inte att vi föröder våra egna skogsmarker”, avslutade Sebastian.

Martin Jentzén från företaget Silvaskog berättade om en alternativ skogsbruksmetod som företaget tillämpar. Utgångspunkten är att skogsbruket skall anpassas efter skogens naturliga liv och åtgärderna begränsas så mycket som möjligt. Avverkning sker genom att plocka enstaka träd och undvika traditionell slutavverkning. Företagets affärsidé är att ett ekonomiskt bärkraftigt skogsbruk skall uppnås genom minimering av insatser snarare än maximering av uttaget.

Vikki Bengtsson från företaget Pro Natura talade om en renässans för ”trädbruket”. För brukades träden som resurser för bete m.m. medan man idag nästan uteslutande använder dem för virke och massa. Kan omställningen av energianvändningen innebära en återupptäckt av trädbruket? Ett återupplivande av trädbruket kan också ge många andra fördelar som stärkande av biologisk mångfald, förbättrade kulturmiljöer, estetik etc. Ett EU Life projekt där man forskar kring detta planeras.

I den avslutande paneldiskussionen väcktes frågor som ”Tänk på oss markägare, hur mycket skog måste vi avsätta för naturvården? Detta DRABBAR oss, jag fick stora skador av granbarkborren eftersom Länsstyrelsen inte städade upp nerblåsta träd i intilliggande naturreservat efter stormen Per...”

Många människor har anknytningar till skogen. Skogen samlar sociala, ekonomiska och ekologiska intressen. Dialog mellan intressenter ökar samförståelsen för den långsiktiga hållbara samhällsutvecklingen. I dialogen har forskning och utbildning en viktig roll. Biosfärområdet kan vara en arena där ny kunskap visas i praktisk kontext.